

द्वितीय पत्र :- सेवा सम्बन्धी

१. लैङ्गिकता सम्बन्धि अवधारणागत सवालहरु

- १.१. लिङ्ग र लैङ्गिकता
- १.२. लैङ्गिकतागत सामाजीकरण र समकालीन नेपालमा पुरुष, महिला र तेस्रो लिङ्गीमा यसको प्रभाव
- १.३. यौनिक अल्पसंख्यक समूह (तेस्रो लिङ्गी) को अधिकार: अन्तराष्ट्रिय प्रचलन तथा नेपालको स्थिति
- १.४. लैङ्गिक समता, समानता र लैङ्गिक विभेद

२. लैङ्गिक समानता र महिला सशक्तिकरण सम्बन्धमा विकसित उपागमहरु

- २.१. विकासको मूलप्रवाहमा लैङ्गिकतालाई एकीकृत गर्ने प्रयोजनका लागि विकसित उपागमहरु: अन्तराष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय अभ्यास (विकासमा महिला देखि लैङ्गिकता र विकास, महिला सशक्तिकरण देखि महिलाको निकाय)
- २.२. नेपालको विकासमा लैङ्गिक मूलप्रवाहीकरण: सरकारी नीतिहरु, अभ्यासहरु, चुनौतीहरु र चुनौती समाधानका रणनीतिहरु
- २.३. लैङ्गिकताको सम्बन्धमा सञ्जालीकरण विकास, समन्वय, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन एवं समुदायमा विकास कार्यक्रम
- २.४. नेपालमा लैङ्गिक समानताको लागि अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था, गैरसरकारी संस्था, समुदायमा आधारित संगठन र नागरिक समाजका पहलहरु
- २.५. लैङ्गिक-उत्तरदायी बजेट र नेपालमा यसको अभ्यास
- २.६. लैङ्गिक विश्लेषण र परीक्षण
- २.७. लैङ्गिक समानता र महिला सशक्तिकरणको संस्थागत सयन्त्र

३. नेपालमा समसामयिक लैङ्गिक सवालहरु: अनुभव, चुनौती र रणनीतिक प्रयासहरु

- ३.१. लैङ्गिकता, जनसंख्या र वसाइसराई
- ३.२. कृषिमा महिलाकरण
- ३.३. लैङ्गिकता र नागरिकता
- ३.४. लैङ्गिकता र सम्पतिक अधिकार
- ३.५. राज्यको पुनःसंरचनामा महिलाको भूमिका
- ३.६. शान्ति पुनः स्थापनामा महिलाको सहभागिता
- ३.७. महिला र जलवायु परिवर्तन
- ३.८. महिलामैत्री कार्यस्थल
- ३.९. राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रिय स्तरमा लैङ्गिक समानता सुनिश्चित पार्नमा महिला आन्दोलनको भूमिका

४. लैङ्गिकतामा आधारित हिंसा

- ४.१. अवधारणा तथा प्रकार
- ४.२. कारण, समस्या र चुनौतीहरु
- ४.३. सामाजिक परम्परा र प्रचलनमा आधारित हिंसा
- ४.४. घरेलु हिंसा
- ४.५. मानव बेचबिखन र यसको नियन्त्रण
- ४.६. लैङ्गिक हिंसा विरुद्ध राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय पहलहरु : संस्थागत र कानूनी व्यवस्था
- ४.७. लैङ्गिक हिंसालाई सम्बोधन गर्न पुरुषको संलग्नता
- ४.८. लैङ्गिक हिंसा विरुद्ध १६ दिने अभियान

लोक सेवा आयोग

नेपाल विविध सेवा, राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी, प्रमुख महिला विकास अधिकृत पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

५. बालबालिका, जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार सुनिश्चित गर्न नेपालको प्रतिवद्धता
- ५.१. बाल अधिकार
- ५.१.१. बाल अधिकारको अवधारणा
- ५.१.२. बाल अधिकारहरु
- ५.१.३. बाल न्याय : अवधारणा, विशेषता, महत्व, समस्या र चुनौतीहरु
- ५.१.४. नेपालमा बाल अधिकार : कानूनी व्यवस्था, संस्थागत संयन्त्र, अधिकारको कार्यान्वयन, समस्या र चुनौतीहरु
- ५.२. जेष्ठ नागरिकको अधिकार
- ५.२.१. जेष्ठ नागरिकको अवधारणा
- ५.२.२. जेष्ठ नागरिकको अधिकार
- ५.२.३. नेपालमा जेष्ठ नागरिकको अधिकार : कानूनी व्यवस्था, संस्थागत संयन्त्र, अधिकारको कार्यान्वयन, समस्या र चुनौतीहरु
- ५.३. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार
- ५.३.१. अपाङ्गताको अवधारणा
- ५.३.२. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार
- ५.३.३. नेपालमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार : कानूनी व्यवस्था, संस्थागत संयन्त्र, अधिकारको कार्यान्वयन, समस्या र चुनौतीहरु
- ५.४. बालबालिका, जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका नागरिकहरुको अधिकार सुनिश्चित गर्ने सम्बन्धमा क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रयासहरु
६. महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार सम्बन्धी प्रमुख महासन्धि/सम्मेलन/कार्ययोजनाहरु
- ६.१. महिला सम्मेलनहरु (१९७५, १९९५, २००५, २०१०, २०१५)
- ६.२. महिला विरुद्धका सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने सम्बन्धि महासन्धि, १९७९ र सोको स्वेच्छिक प्रोटोकल, १९९९, बेइजिङ्ग कार्यमञ्च, १९९५ र भियना महासभा
- ६.३. संयुक्त राष्ट्रसंघ सुरक्षा परिषद्का निर्णयहरु (१३२५, १८२० र १८८८)
- ६.४. बाल अधिकार सम्बन्धी महासन्धि, १९८९
- ६.५. बृद्धहरुका लागि मेड्रिड अन्तर्राष्ट्रिय कार्ययोजना, २००२
- ६.६. दक्षिण एसियामा बाल कल्याण प्रवर्द्धन गर्नका लागि क्षेत्रीय प्रवन्ध गर्ने सम्बन्धि सार्क महासन्धि, २००२
- ६.७. वेश्यावृत्तिको लागि महिला तथा बालबालिकाको जीउ मास्ने बेच्ने काम रोकथाम गर्ने र सो विरुद्ध संघर्ष गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था भएको सार्क महासन्धि, २००२
- ६.८. बालबालिका र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु सम्बन्धि राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रीय कार्ययोजना, १९९३
- ६.९. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार सम्बन्धि महासभा र यसको सन्धीपत्र/ प्रोटोकल, २००६

समाप्त

(In English)

1. Gender Conceptual Issues

- 1.1. Sex and gender and
- 1.2. Gendered socialization and its effects on men, women and third sex/gender in contemporary Nepal
- 1.3. Sexual Minority(Lesbian Gay Bisexual Transgender and Intersex) Rights: International practices and Nepalese status
- 1.4. Gender equity, equality and gender discrimination

2. Development approaches for Gender equality and Women's empowerment in Nepal

- 2.1. Evolving approaches to integrate gender into mainstream development: International and national practices (WID to GAD, WOMEN'S EMPOWERMENT to WOMEN'S AGENCY)
- 2.2. Gender mainstreaming in development in Nepal: Government's policies, practices, challenges and coping strategies
- 2.3. Linkage building, coordination, monitoring and evaluation of Gender and Development programs in the community
- 2.4. I/NGOs/, CBOs and Civil society's initiatives for gender equality in Nepal
- 2.5. Gender-responsive budget and its practice in Nepal
- 2.6. Gender analysis and audit
- 2.7. Institutional Mechanisms for Gender Equality and Women's Empowerment

3. Contemporary gender issues in Nepal: Experiences, challenges and coping strategies

- 3.1. Gender, and population and migration
- 3.2. Feminization of agricultures
- 3.3. Gender and citizenship
- 3.4. Gender and property right
- 3.5. Women's role in state restructuring
- 3.6. Women's participation in peace building
- 3.7. Women and climate change
- 3.8. Women friendly workplace
- 3.9. Role of Women's Movements in ensuring gender equality at national and international levels

4. Gender Based Violence (GBV)

- 4.1. Concept and types
- 4.2. Causes, problems and challenges
- 4.3. Violence based on social traditions and practices
- 4.4. Domestic violence
- 4.5. Human trafficking and its control
- 4.6. National and international initiatives to combat GBV; institutional setup and legal provisions
- 4.7. Men's engagement in addressing GBV
- 4.8. 16 Days Activism on GBV

5. Nepal's commitments for ensuring the rights of children/senior citizens and people with disabilities

5.1. Child rights

5.1.1. Concept of child rights

5.1.2. Rights of the child

5.1.3. Juvenile justice: concept, characteristics, importance, problems and challenges

5.1.4. Rights of the child in Nepal : legal provision, institutional setup, enforcement of rights, problems and challenges

5.2. Senior Citizen rights

5.2.1. Concept of senior citizen

5.2.2. Rights of the senior citizen

5.2.3. Rights of the senior citizen in Nepal : legal provision, institutional setup, enforcement of rights, problems and challenges

5.3. Rights of the people with disabilities

5.3.1. Concept of disabilities

5.3.2. Rights of the people with disabilities

5.3.3. Rights of the disabled in Nepal : legal provisions, institutional setup, enforcement of rights, problems and challenges

5.4. Regional and international efforts for ensuring the rights of children/senior citizens/ people with disabilities

6. Major conventions/ conferences/ plan of actions related to rights of women/children/senior citizens/ people with disabilities

6.1. Women's Conferences (1975, 1995, 2005, 2010, 2015)

6.2. Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (CEDAW), 1979 and its optional protocol, 1999; Beijing Platform for Action, 1995; Vienna Convention,

6.3. United Nations Security Council Resolutions (1325, 1820, 1888)

6.4. Convention on the Rights of the Child, 1989

6.5. Madrid International Plan of Action on Aging (MIPAA), 2002

6.6. SAARC convention on regional arrangements for the promotion of child welfare in South Asia, 2002

6.7. SAARC convention on preventing and combating trafficking in women and children for prostitution, 2002

6.8. National and International Plan of Action on Children and Disabled Persons, 1993

6.9. Conventions on the Right of Persons with Disabilities and its protocol, 2006

---The End ---